

ISCM DAG 2008

vrijdag 25 januari

Kleine en Blauwe Zaal deSingel Antwerpen

A horizontal rectangular graphic with a green and yellow camouflage-like pattern. The text 'ISCM INTERNATIONAL SOCIETY FOR CONTEMPORARY MUSIC FLEMISH SECTION' is overlaid in white, bold, uppercase letters.

**ISCM INTERNATIONAL SOCIETY FOR
CONTEMPORARY MUSIC FLEMISH SECTION**

Een productie van **ISCM-Vlaanderen**

ism. **Internationale Kunstcampus deSingel** en **Muziekcentrum Vlaanderen**, met steun van **de Vlaamse Gemeenschap, Sabam.**

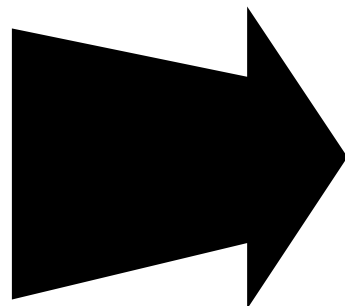
productie **ISCM-Vlaanderen**
ism. **Internationale Kunstcampus deSingel** en **Muziekcentrum Vlaanderen**
met steun van **de Vlaamse Gemeenschap, de Algemene Afvaardiging van Québec te Brussel** en **Sabam**
met dank aan **Lemca musical instruments**

Creaties / Kunstcampus

ISCM DAG 2008

teksten programmaboekje **Peter Swinnen**
en de deelnemende ensembles
coördinatie programmaboekje **deSingel**

gelieve uw GSM uit te schakelen

De inleidingen kan u achteraf beluisteren via www.desingel.be
Selecteer hiervoor voorstelling/concert/tentoonstelling van uw keuze.

REAGEER
& WIN

Op www.desingel.be kan u uw visie, opinie, commentaar, appreciatie, ... betreffende het programma van deSingel met andere toeschouwers delen. Selecteer hiervoor voorstelling/concert/tentoonstelling van uw keuze. Neemt u deel aan dit forum, dan maakt u meteen kans om tickets te winnen.

Bij elk concert worden cd's te koop aangeboden door 't KLaverVIER, Kasteeldreef 6, Schilde, 03 384 29 70 > www.tklavervier.be

foyer deSingel

enkel open bij avondvoorstellingen in rode en/of blauwe zaal
open vanaf 18.40 uur
kleine koude of warme gerechten te bestellen vóór 19.40 uur
broodjes tot net vóór aanvang van de voorstellingen en tijdens pauzes

Hotel Ramada Plaza Antwerp (Desguinlei 94, achterzijde torengedouw ING)

> Restaurant HUGO's at Ramada Plaza Antwerp

open van 18.30 tot 22.30 uur

> Gozo-bar

open van 10 uur tot 1 uur, uitgebreide snacks tot 23 uur

deSingelaanbod: tweede drankje gratis bij afgifte van uw toegangsticket

vanaf 14.00 uur / Vestiaire

ONTHAAL DEELNEMERS

14.30 tot 16.00 uur / Kleine Zaal

ALGEMENE VERGADERING ISCM-VLAANDEREN (enkel voor de leden)

16.00 tot 16.45 uur / Artiestenfoyer

PAUZE

16.45 tot 17.15 uur / Kleine Zaal

NAMIDDAGCONCERT

- > **Hans Roels** / Dubbelstuk voor playerpiano / Hans Roels 9'
- > **Bert Van Herck** / Adaese voor 4 percussionisten / Spectra Ensemble 6'
- > **Stefan Van Eycken** / "(just like) starting over" voor 5 musici / Het Collectief 9'

17.15 tot 19.00 uur / Kleine Zaal

DEBAT

"Wat een evolutionistische benadering kan zeggen over (de) Nieuwe Muziek"
inleiding door Dr. Herman Sabbe / moderator Jelle Dierickx
panel **Lucien Posman, Herman Sabbe, Serge Verstockt, Esther Venrooy, Peter Vermeersch**

19.00 tot 20.30 uur / Artiestenfoyer (deelnemers) en Foyer Rode Zaal (publiek)

PAUZE

20.30 tot 21.50 uur / Blauwe Zaal

AVONDCONCERT

- > **Kris Defoort** / Dedicatio voor piano / Jan Michiels, piano 7'
- > **Annelies Van Parys** / Meditation for double woodwind quintet / I Solisti del Vento olv. Filip Rathé 7'
- > Uitreiking **Prijs Vlaanderen-Québec** door Chistos Sirros, algemeen afgevaardigde van Québec te Brussel
- > **Analia Lugdar** / Le chêne et le roseau for 8 flutes and cello (Laureate Prijs Vlaanderen – Québec) / I Solisti del Vento en Jan Sciffer, cello olv. Francis Pollet 15'
- > **Filip Rathé** / Das Utopias for 17 strings / WHAM Ensemble olv. Filip Rathé 12'
- pauze
- > **Serge Verstockt** / LOW / Champ d'Action olv. Jaan Bossier 22'

Van harte welkom op deze tweede ISCM-dag.

ISCM-Vlaanderen, deSingel en Muziekcentrum Vlaanderen hebben hun krachten gebundeld om, met bijkomende steun van de Vlaamse Gemeenschap en van Sabam, u een overzicht te bezorgen van wat er vandaag de dag zoal gecomponeerd wordt in Vlaanderen op gebied van hedendaagse kunstmuziek. U hoort een rijke waaier aan werken geschreven na 1 januari 2001, allemaal geselecteerd door onafhankelijke jury's en gebracht door een aantal van onze meest toonaangevende ensembles en uitvoerders.

Een grote afwezige vandaag is helaas het Aquarius ensemble. Budgettaire beperkingen maakten het immers onmogelijk om de geplande koorwerken van Bert Van Herck en Filip Rathé vandaag te laten uitvoeren. Wij hopen dit in de nabije toekomst goed te kunnen maken. Vlaanderen heeft immers een ijzersterke koortraditie waarbinnen ook vandaag nog nieuwe pareltjes gecomponeerd worden.

Een ledenorganisatie is maar zo sterk als haar leden. Het is dan ook indrukwekkend te zien hoe alle deelnemers zich hebben ingespannen om van deze dag een succes te maken. Onze welgemeende dank gaat daarenboven naar het Antwerpse Conservatorium. De haast vanzelfsprekende spontaneïteit waarmee zij op onze uitnodiging zijn ingegaan, is hartverwarmend.

Als speciale gast verwelkomen wij graag Analia Llugdar, laureaat van de jongste editie van de Prijs Vlaanderen-Québec. Deze prijs bestaat sinds 1989 en bekroont afwisselend een jong componist uit Vlaanderen en uit Québec. De laureaat wordt door de andere partner uitgenodigd over de grote plas heen om de prijs in ontvangst te nemen tijdens een concert waarbij het bekroonde werk een ereplaats krijgt. Vanavond is het dus de beurt aan "Le chêne et le roseau" voor 8 fluiten en cello van Analia Llugdar. Zij vervoegt hiermee een indrukwekkende lijst van prominente Vlaamse en Canadese laureaten. Een recente beslissing van minister Anciaux dreigt het voortbestaan van deze vruchtbare uitwisseling nu op de helling te zetten. Wij zijn dan ook bijzonder verheugd dat ISCM-Canada hier vandaag aanwezig is om met ISCM-Vlaanderen te bekijken hoe wij deze unieke samenwerking vooralsnog kunnen verder zetten.

Graag vraag ik nog uw bijzondere aandacht voor het debat om 17.30 uur in de Kleine Zaal. Vertrekkende vanuit gastspreker Herman Sabbe's sociologische en cultuurhistorische visie op het fenomeen 'hedendaagse muziek' nodigen we u uit om samen met de verschillende panelleden te debatteren over de vraag wat 'hedendaagse kunstmuziek' nu eigenlijk is. Moderator Jelle Dierickx leidt alles in goede banen.

Het is onze vaste intentie om van deze ISCM-dagen een jaarlijkse traditie te maken. De formule is immers uiterst geschikt als internationale showcase voor onze componisten, ensembles, uitvoerders, organisatoren en structuren. De komende jaren mag u zich verwachten aan een intensifiëren van de internationale uitwisselingen, met als eerste voorlopige hoogtepunt het jaar 2012. ISCM-Vlaanderen, Muziekcentrum Vlaanderen en een aantal van onze grootste festivals en concertorganisatoren hebben immers de vaste intentie uitgesproken om in 2012 de World Music Days - hét jaarlijkse nieuwe muziek event van de wereldwijde International Society for Contemporary Music - naar Vlaanderen te halen.

Maar voor het zover is, kunnen wij u vandaag alvast laten genieten van de enorme diversiteit binnen onze Vlaamse compositorische creativiteit. Laat u gerust verrassen.

Veel luisterplezier,

Peter Swinnen

voorzitter ISCM-Vlaanderen

Spectra Ensemble

Het Collectief

NAMIDDAGCONCERT

HANS ROELS DUBBELSTUK VOOR PLAYERPIANO
Hans Roels voor Ensemble Logos

Hans Roels

Hans Roels volgde vanaf twaalfjarige leeftijd piano aan de muziekacademie van Lokeren. Naast het spelen van het obligate pianorepertoire hield hij zich ook bezig met het zelf bedenken en improviseren van allerlei stukken. Vanaf 1989 studeerde hij piano bij de hedendaagse muzikspecialist Claude Coppens aan het conservatorium van Gent (B). Na pianostudies volgde hij compositielessen bij Jan Rispens, dr. Godfried-Willem Raes en Roland Corijn. Sinds hij in 1996 zijn studies beëindigde kreeg hij verschillende opdrachten van o.a. het ensemble Champ d'Action, Stichting Logos, het muziektheater Walpurgis, het Spectra Ensemble en November Music. Zijn stukken werden vooral in België maar ook in landen als Nederland, Duitsland, Frankrijk, Spanje en Denemarken gespeeld. In 1999-2000 volgde hij de voortgezette opleiding compositie bij dr. Godfried-Willem Raes. Hij heeft stukken gemaakt voor diverse bezettingen en media: ensembles ('Nature Morte'), één of meerdere instrumenten met live electronica ('Ohne Worte'), solo live electronica ('Temperate Music'), automatische computergestuurde piano met pianist die tegelijkertijd in de piano speelt ('Dubbelstuk') en een 4-kanaals opstelling voor een elektro-akoestisch werk ('Colo'). Zijn muziek is een soort 'onstabiel grensgebied' tussen muziek en geluid, orde en chaos. Typische kenmerken zijn: het regelmatig gebruik van glissandi (glijdende toonhoogtes), het gelijktijdig vertragen en versnellen van het tempo (wat een zeer onstabiel en rekbaar tempo doet ontstaan), geluidsterktes die voortdurend in beweging zijn, een voortdurend heen en weer balanceren tussen meerstemmigheid, éénstemmigheid en versierde éénstemmigheid (heterofonie), ... Door deze technieken vloeien allerlei klassieke tegenstellingen (vb. tussen verschillende toonhoogtes, tussen melodie en harmonie) in elkaar over. In sommige van zijn werken is een duidelijke politieke ondertoon merkbaar. De laatste jaren gaat Roels' interesse vooral uit naar kleinere bezettingen met veelzijdige muzikanten die behalve hun eigen instrument ook allerlei klankobjecten bespelen of live elektronica bedienen. Sinds 2001 verzorgt Hans Roels de programmatie van de concerten in Stichting Logos, een centrum voor hedendaagse en experimentele geluidskunsten in Gent (B).

Dubbelstuk voor playerpiano

In dit werk combineert componist Hans Roels al de mogelijkheden van de (computergestuurde) player piano met die van de inside en de prepared piano. Terwijl de piano-automaat de toetsen bespeelt, speelt ondertussen een live-musicus in dezelfde piano pizzicati, glissandi en percussie-effecten op de snaren, gebruikt twee e-bows en verplaatst en verwijdert allerlei preparaties

tussen de snaren. Dit polyfonisch werk met verschillende tempi en klankkleuren balanceert voortdurend tussen stilstand en ontwikkeling. 'Dubbelstuk' is ook te horen op de cd "Machine Orchestra" in de Logos cd serie Public Domain. 'Dubbelstuk' werd geselecteerd door de jury van ISCM – Vlaanderen voor de call for Works editie 2007. Met dank aan Logosfoundation voor het ter beschikking stellen van de playerpiano.

BERT VAN HERCK ADAESE VOOR 4 PERCUSSIONISTEN **Spectra Ensemble**

Bert Van Herck

Bert Van Herck (° Wilrijk, 11-11-1971) studeerde aan het Lemmensinstituut, waar hij eerste prijzen behaalde voor piano, contrapunt, harmonie, muziekgeschiedenis, kamermuziek, notenleer en compositie. Als componist werd hij gevormd door Luc Van Hove, Luc Brewaeys, Jonathan Harvey, Boguslaw Schäffer, Marco Stroppa, Michael Jarrell en Denis Smalley. Tijdens deze studies vervulde hij zich aan het Orpheus Instituut (Gent), het IRCAM (Parijs), aan de Internationale Akademie für neue Komposition und Audio Art (Schwarz), het Bartók Seminar (Szombathely) en de Ferienkurse für neue Musik (Darmstadt). Sinds 1996 doceert Van Herck piano, harmonie, praktische harmonie, kamermuziek en muziekgeschiedenis aan het Stedelijk Conservatorium van Mechelen. Als componist sleepte hij verschillende prijzen in de wacht, waaronder het 'Attesto di Merito' in het Torneo Internazionale di Musica en de eerste prijs in de Cantabile compositiewedstrijd. Momenteel bereidt hij een doctoraatsthesis 'compositie' voor aan de universiteit van Harvard.

Adaese

Adaese is geschreven voor slagwerkkwartet begin 2006. Het melodische aspect van het slagwerk is in deze compositie als uitgangspunt genomen terwijl het ritme van het begin tot het einde beheerst is door regelmatige pulsaties die echter op onregelmatige wijze gegroepeerd zijn, meestal afhankelijk van de melodische contouren.

Spectra Ensemble

Spectra Ensemble is opgericht in 1993 met de expliciete bedoeling om de Vlaamse Hedendaagse muziek op professioneel niveau uit te voeren, dit in confrontatie (dialoog) met het werk van internationale collega's. Daarom werkt het ensemble op structurele basis samen met in Vlaanderen werkende componisten en brengt door die confrontatie hun werk op de internationale podia. Stilistische diversiteit en kwaliteit zijn hierbij essentieel. Acht gedreven musici (fl, cl, vn, va, vc, pno, perc + dirigent) met een jarenlange ervaring in het hedendaagse repertoire vormen de vaste kern van het ensemble. Zij werken reeds meer dan tien jaar intensief samen, wat resulteert in een uniek klankidoom en een opmerkelijke muzikale coherentie. Afhankelijk van het programma wordt de groep uitgebreid

met ervaren collega's, waarbij kwaliteit en inzet steeds het uitgangspunt zijn. Spectra speelde meer dan zeventig creaties van Belgische componisten en voerde deze werken meermaals uit in België, Frankrijk, Nederland, Duitsland, Denemarken, Roemenië, Brazilië. Het ensemble was te gast op verscheidene belangrijke festivals waaronder Ars Musica (B), Transit (B), Festival Musica Nova (Braz), Zyklus Festival (D) en November Music Festival (NL, B, D), Musica Sacra (NL). Daarnaast creëerde Spectra ook werk van o.a. Uljas Pulkkis (FIN), Kee-Yong Chong (Malaysia), Nicolaus A. Huber (met CD-release in 2008) and Luca Francesconi. In 2008 staan o.a. creaties van Willem Boogman (NL), Yannick Plamondon (CAN) en Jörg Birkenkötter (D) geprogrammeerd. Spectra bouwde een stevige reputatie op wat betreft de organisatie van happenings. In deze context werkt Spectra nauw samen met het S.M.A.K in Gent en het Festival van Vlaanderen. Het ensemble was ook te gast in Duisburg en Keulen (Museum für Angewandte Kunst). Spectra heeft een bijzondere affiniteit met het vocale repertoire. Dit resulteerde in regelmatige samenwerking met vocale solisten-performers als Christina Ascher (D), Anna Maria Pammer (Öst), Robin Adams (GB) en Lucienne Van Deyck (B). Ook bij muziektheatergezelschappen is Spectra een gewaardeerde partner. In 2005 werkte het ensemble tijdens de 'Zomer van Antwerpen' samen met Walpurgis en Theater De Roovers in de opmerkelijke muziektheaterproductie De Noces (Stravinsky – Tsjechov). Ook de samenwerking met auteur en theaterman Eric Devolder, met werk van Vlaamse componisten en Kagel en Schönberg werd zeer enthousiast onthaald. Het Spectra Ensemble wordt ondersteund door de Vlaamse Overheid, de Provincie Oost-Vlaanderen en de stad Gent en is een partner van de Bijloke in Gent.

Spectra Ensemble

Frank Van Eycken percussie

Björn Denys percussie

Dimitri Dumon percussie

Yves Goemaere percussie

STEFAN VAN EYCKEN "(JUST LIKE) STARTING OVER" VOOR 5 MUSICI **Het Collectief**

Stefan Van Eycken

Stefan Van Eycken studeerde musicologie aan de K.U.Leuven en volgde zomercursussen in Engelse literatuur aan de universiteit van Edinburgh en compositie in Avignon (met Marco Stroppa). In 1997 trok hij terug naar Edinburgh om aan het departement musicologie een doctoraat over het werk van Brian Ferneyhough te ondernemen. Hij doceerde daar ook analyse en esthetiek van hedendaagse muziek. In oktober 2000 verhuisde hij naar Tokio met een Japan Foundation Fellowship voor een jaar, om als onderzoeker aan het Kunitachi

College of Music aan een boek over de muziek van Yuji Takahashi te werken. Hij woont en werkt nog steeds in Tokio, waar hij tevens nauwe contacten heeft met exponenten van de geïmproviseerde en traditionele muziek (gagaku e.a.), maar brengt geregeld ook tijd door in België, waar hij een Fellowship (het eerste in zijn soort) heeft met het Ictus ensemble. Naast componeren doceert Stefan Engelse en Nederlands aan verschillende scholen in Tokio.

(just like) starting over

Stefan Van Eycken schreef “(just like) starting over” in opdracht van Het Collectief in 2003. Het basismateriaal voor deze compositie is de individuele klank zelf. Door de afwezigheid van een motivisch opgebouwde structuur speelt de chemie tussen de opeenvolgende klanken de hoofdrol. Van Eycken bedient zich van een uitgebreid palet aan alternatieve speelwijzen die vooral tot doel hebben de kleurschakeringen van de specifieke ‘Collectief’-combinatie verder te exploreren. Om de veeleer zachte kleuren van multiphonics, ruisgeluiden, flageoletten en dergelijke met de piano in balans te brengen, hanteert Van Eycken het ‘soft pedal’-principe van de buffetpiano: een strook vilt wordt tussen hamers en snaren aangebracht om op de vleugel hetzelfde effect te bekomen. Verder is het gebruik van de e-bow op de pianosnaren een gepaste oplossing om ook de individuele pianoklank met de andere instrumenten te laten communiceren. Het werk begint met een snelle neerwaartse toonladder die gerust kan geïnterpreteerd worden als een ‘tabula rasa’-gebaar. Zoals ook in de titel gesuggereerd, kan de componist nadien weer van nul herbeginnen...

Het Collectief

Het Brusselse ensemble Het Collectief zag het levenslicht in 1998 en ontplooidde zich de laatste jaren tot één van de opmerkelijkste ensembles. De kern van het repertoire ligt bij de vroeg 20ste-eeuwse modernistische muziek van de Tweede Weense school. Vanuit “een meer esthetische dan cerebrale imperatief” (Rudy Tambuysen, De Morgen, 12 februari 2005) verkent Het Collectief het grote twintigste-eeuwse repertoire en is het steeds op zoek naar pareltjes uit de allernieuwste stromingen. Met gedurfde confrontaties tussen laatromantische en modernistische muziek gaat het ensemble de hardnekkige vooroordelen te lijf waaronder beide stijlen gebukt gaan. Het repertoire van Het Collectief beperkt zich evenwel niet tot het louter hedendaagse. Zo maakt de groep bijvoorbeeld furore met eigenzinnige uitvoeringen van Bach en andere historische muziek. Het Collectief wil met andere woorden de veelheid aan stijlen en mogelijkheden die een 21ste-eeuwse uitvoerder ter beschikking heeft, op een onbevangen, eigentijdse manier met elkaar in verband brengen. De affiniteit van de groep met dit repertoire kreeg in 2005 bevestiging in de internationale muziekpers met een serie lovende recensies voor haar opnames met werk van A. Schönberg (FUG 504: Pierrot Lunaire op. 21 en de Kammer-symphonie op. 9) en Bach (FUG 601: Ein musikalisches Opfer ‘revisited’). Zo schreef Stéphan Vincent-Lancrin in Classica/Répertoire over Pierrot lunaire door Het Collectief: “La version de Pierrot Lunaire complète idéalement la version classique de

Schäfer/Boulez (Deutsche Grammophon) au sommet de la discographie”. Het Collectief heeft ondertussen een aanzienlijk repertoire opgebouwd dat jaarlijks met een dertigtal nieuwe werken wordt uitgebreid. In haar ‘labo’s’ brengt Het Collectief kleinschalige concerten met ruimte voor experiment en premières van nieuw repertoire. Deze podia bezorgen het ensemble zijn unieke, veelzijdige karakter en bieden de luisteraar de gelegenheid van dichtbij en ‘vers van de pers’ de producties mee te maken. Op de gevestigde podia presenteert Het Collectief voor een groot publiek een zorgvuldig uitgekozen selectie uit zijn repertoire. De groep speelde o.a. in het Brugse Concertgebouw, deSingel, Flagey, het Conservatorium van Brussel, Bozar, Academiezaal Sint-Truiden, de Bijloke, CC Maasmechelen, Festival van Vlaanderen Gent, Brussel en Mechelen, ... Het Collectief bracht erg gesmaakte producties in Nederland, Zwitserland, Duitsland, Oostenrijk, Polen en Hong Kong. In 2008 viert de groep haar tiende verjaardag met o.a. een driedaags festival in Maasmechelen en drie cd-releases. Naast een portret-cd van Bart Vanhecke en een opname in het kader van het project ‘Art Nouveau en muziek’ (in samenwerking met het MIM), zullen ook de opnames van het ‘Quatuor pour la fin du temps’ (O.Messiaen) en ‘Mourning the murder of an old Banyan tree’ (Kee Yong Chong) verschijnen.

Thomas Dieltjens piano en artistieke leiding

Toon Fret fluit

Benjamin Dieltjens klarinet

Wibert Aerts viool

Martijn Vink cello

DEBAT

“WAT EEN EVOLUTIONISTISCHE BENADERING KAN ZEGGEN OVER (DE) NIEUWE MUZIEK?”. EEN SOCIOLOGISCHE EN CULTUURHISTORISCHE VISIE OP HET FENOMEEN HEDENDAAGSE MUZIEK.

inleiding Dr. Herman Sabbe / moderator Jelle Dierickx / panel Lucien Posman, Herman Sabbe, Esther Venrooy, Peter Vermeersch, Serge Verstockt

Jelle Dierickx

Jelle Dierickx is doctor in de kunstwetenschappen (optie musicologie). Van 2000 tot 2006 was hij werkzaam als wetenschappelijk medewerker aan het Instituut voor Psychoacustica en Elektronische Muziek, departement Musicologie van de Gentse Universiteit. In deze periode organiseerde hij tevens vijf internationale festivals omtrent polypoëzie en nieuwe muziek. Momenteel is hij artistiek coördinator bij het Internationaal Festival van Vlaanderen Gent.

Lucien Posman

Lucien Posman is verbonden aan het Conservatorium Hogeschool Gent als voorzitter van de opleidingscommissie muziek en als docent compositie en vakdidactiek theorie. Hij is stichter en voorzitter van ComAV (Componisten Archipel Vlaanderen, een belangengroepering voor Vlaamse componisten). Posman is medewerker van de vzw De Verenigde Cultuurfabrieken en concertzaal De Rode Pomp. Zijn composities werden o.a. opgevoerd tijdens de Week van de Hedendaagse Muziek te Gent, de Belgisch-Nederlandse Muziekdagen te Maastricht, Muzicii Contemporane België te Boekarest, Ars Musica, op het Festival van Vlaanderen, het Festival Musica Nova te São Paulo, Belgian Chocolats, Moscow Autumn, international contemporary music festival.

Herman Sabbe

Herman Sabbe studeerde cello, kamermuziek en muziektheorie aan het Brugse Conservatorium en het Mozarteum Salzburg. Tijdens de jaren '60 vertolkte hij tal van creaties voor cello en ensemble en/of elektronica. Hij behaalt ondertussen ook een doctoraat in de rechten en zijn diploma als musicoloog met de verhandeling 'Het Muzikale Serialisme als Techniek en als Denkmethode'. Hij was professor aan de Université Libre de Bruxelles (1980-2002) en aan de Universiteit Gent (1984-2003). Hij was tevens directeur van het Instituut voor Psychoacustica en Elektronische Muziek (IPEM)(1986-94), voorzitter van de vakgroep Kunstwetenschappen (1995-2002) en gastprofessor in onder andere Montreal, Sao Paulo, Lissabon, Alcalá de Henares, Seoul en Aix-en-Provence. Hij publiceerde tal van essays omtrent de 19de en 20ste-eeuwse 'klassieke muziek' (geschiedenis, theorie, esthetica, sociologie). Zijn schreef tevens monografieën omtrent Stockhausen (Wie die Zeit verging) en Ligeti (Studien zur kompositorischen Phänomenologie). Hij werkt momenteel aan een 'antropomusicologie', HOMO MUSICUS.

Esther Venrooy

Esther Venrooy studeerde klassieke saxofoon op de Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem, daarna was ze componist in residentie op het European Dance Development Center. Hier begon ze digitaal gemanipuleerd geluid in dans te gebruiken. Ze coördineerde en ontwikkelde 'tryptich', gebaseerd op de werken van Francis Bacon. Ze werkte ook samen met het internationale hedendaagse muziekensemble "the Barton Workshop", Venrooy bestudeerde digitale geluidsprocessing technieken op IPEM in Gent. Venrooy speelde haar werk in o.a. de Beursschouwburg, Ancienne Belgique, deSingel en Vooruit. Momenteel is ze tevens de bezieler achter de audiowerkplaats (Sint-Lucas Gent).

Peter Vermeersch

Peter Vermeersch studeerde architectuur, speelt klarinet, saxofoon en keyboards en is in de eerste plaats componist. Hij staat aan de wieg van X-Legged Sally, A Group en de zeventienkoppige big band Flat Earth Society. Als componist schreef Vermeersch voor zowel muziekproducties als film, theater en dans opera. Hij werkte samen met Anne Teresa De Keersmaeker, Wim Vandekeybus, Josse De Pauw, Charlie Degotte, Willy Thomas, Dito' Dito, Radeis, Nieuwpoorttheater, Theater Antigone, Zuidpooltheater, de Roovers. Op louter muzikaal vlak was hij stichtend lid en componist van Maximalist!, schreef voor o.a. het Arditti Quartet, het Ensemble Musiques Nouvelles, ... Vermeersch is ook actief in het Belgische rockmilieu: hij stond, samen met XLS-gitarist Pierre Vervloesem, in voor de productie van de eerste cd van dEUS, schreef arrangementen voor Soapstone en Arno, produceerde verder nog cd's van Think of One, Mad Dog Loose en L-Santo,...

Serge Verstockt

Serge Verstockt studeerde aan het Conservatorium van Brussel en hij volgde tegelijkertijd cursussen beeld en geluidsmontage aan het RITS. Na zijn studies aan het Brussels conservatorium volgde hij les aan het Koninklijk Muziekconservatorium van Antwerpen. Aan de SEM-studio van Joris Delaet kwam hij in contact met de elektronische klankmanipulatie. Van 1983 tot 1985 studeerde hij aan het 'Instituut voor Sonologie' te Utrecht bij Gottfried Michael Koenig. Hij bracht Serge Verstockt in contact met de formele compositiepraktijk en toonde hem de mogelijkheden van de informatica. Deze elementen zullen voor heel zijn oeuvre van belang zijn. Verstockt wordt een sterke verdediger van de computerondersteunde compositie. Hij richtte in 1988 het ensemble Champ d'Action op. Tussen 1997 en 2003 trok Verstockt zich echter officieel terug als artistiek leider. 1997 tot 1999 was hij 'junior fellow' van de KBC-leerstoel Nieuwe Muziek (musicologie, K.U.Leuven). Hij schreef tal van composities voor onder andere het Festival van Vlaanderen, Wien Modern, Artefact Festival, Music@venture, Ars Musica ea.

Jan Michiels en Kris Defoort © Michiel Hendryckx

I Solisti del Vento © Filip Naudts - Guarda La Fotografia

AVONDCONCERT

KRIS DEFOORT DEDICATIO VOOR PIANO
Jan Michiels

Kris Defoort

Kris Defoort (°1959) is in de Europese jazzwereld een gereputeerd componist en muzikant. Hij studeerde blokfluit en oude muziek aan het Antwerpse conservatorium, compositie en hedendaagse improvisatie aan het conservatorium van Luik. Hij woonde meerdere jaren in New York en speelde er samen met onder anderen Lionel Hampton, Jack de Johnette, Tito Puente en Adam Nussbaum. Na zijn terugkeer in België was hij groepsleider van het sextet 'KD's Basement Party' en van het trio 'KD's Decade'. In 1998 creëerde hij de muziek voor de dansvoorstelling 'Passages', die onder andere op het Festival van Avignon te zien was. Sinds 1998 is Kris Defoort componist in residentie bij productiehuis Lod. In 2001 componeerde hij voor een coproductie van Lod, deSingel, De Munt en de Rotterdamse Schouwburg de opera 'The Woman Who Walked into Doors' voor sopraan, actrice en videoscherm, gebaseerd op het gelijknamige boek van Roddy Doyle. Deze succesvolle productie werd gecreëerd in deSingel en kende een uitgebreide internationale tournee. In 2002 verscheen de cd 'Sound Plaza'. In 2003 kreeg hij de Prijs voor Muziek van de Vlaamse Gemeenschap. Sedert 2005 werkt Defoort aan diverse projecten. Als 'artist in residence' in Bozar tijdens het seizoen 2006-2007 wordt hij als musicus in al zijn facetten getoond: als pianist/improvisator en als componist. In opdracht van de Koningin Elizabethwedstrijd 2007 schreef hij het opgelegde werk voor pianosolo. Verder schrijft Defoort de nieuwe opera 'House of the Sleeping Beauties', gebaseerd op het gelijknamige boek van Yasunari Kawabata. De regie ligt opnieuw in handen van Guy Cassiers. De opera is een productie van Lod en Toneelhuis (Antwerpen) in coproductie met onder andere De Munt. De creatie is voorzien in mei 2009 en in juni 2009 is de opera eveneens in deSingel te zien.

Dedicatio

Klassieke pianist Jan Michiels en jazzpianist Kris Defoort zijn al jarenlang collega-docenten aan het Brusselse conservatorium. De een geeft er klassieke piano en kamermuziek, de ander doceert er aan de jazzafdeling. Op vraag van Michiels en productiehuis Lod begon Defoort aan de compositie van 'Dedicatio'. Het werd een reeks van tien pianowerken. Twee jaar heeft het geduurd voor 'Dedicatio' voltooid was. Telkens er een stuk af was, stak de componist het in het postvakje van zijn collega, die hem dan belde om te zeggen wat hij er van vond. Uit dit lange proces van 'trial and error' is de hele pianocyclus gegroeid. Elk van de delen zijn dedicaties aan vrienden of familieleden, behalve één (deel VI): de hommage aan jazzpianist Keith Jarrett, niet toevallig nog een muzikant

die zonder aarzelen de oversteek doet van jazz naar klassiek en terug. Deze compositie is het plichtwerk geworden voor de halve finale van de Koningin Elisabethwedstrijd 2007 voor piano en wordt vanavond voor het eerst in deze zaal gespeeld (nadat de andere delen van de suite Dedicatio er een jaar geleden werden gecreëerd).

Jan Michiels

Jan Michiels studeerde bij Abel Matthys en Arie van Lysebeth aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel. Hij zette zijn studies verder aan de Hochschule der Künste in Berlijn bij Hans Leygraf. Tijdens zijn Reifeprüfung kreeg hij een bijzondere onderscheiding voor zijn interpretaties van Bartóks Tweede Pianoconcerto en Ligeti's Etudes. In 1988 werd hij Tenuto-laureaat en een jaar later won hij de internationale wedstrijd Emanuel Durlat. In 1991 werd hij laureaat van de Koningin Elisabethwedstrijd. In 1992 werd hem de Cera-prijs voor vertolkers toegekend en in 1996 werd hij als festivalster binnen het Festival van Vlaanderen gecontracteerd. Momenteel is hij docent piano aan het Koninklijk Conservatorium Brussel, waar hij ook gedurende acht jaar de klas Hedendaagse Muziek leidde. Daarnaast is hij als mentor en artistiek raadgever verbonden aan het Orpheusinstituut. Jan Michiels treedt regelmatig op als solist of in kamermuziekverband (onder meer met het Prometheus Ensemble en in pianoduo met Inge Spinette). Hij concerteerde in diverse muziekcentra in Europa en Japan en werkte samen met dirigenten als Baudo, Boreyko, Edwards, Eötvös, Rahbari, Rundel, Siebens, Stern, Pfaff, Zender en Zagrosek. Zijn recitals zijn opgevat als rituelen van (her)ontdekking via soms onverwachte combinaties van diverse momenten uit de pianoliteratuur van Bach tot het hedendaagse repertoire. Naast vele radio-opnamen realiseerde hij cd's met werk van onder meer Brahms, Debussy, Bartók, Liszt, Rachmaninov, Ligeti, Kurtág en Goeyvaerts. De cd 'Via Crucis', een Lisztportret dat bij Eufoda is verschenen, werd in 2002 bekroond met een Ceciliaprijs. In 2005 nam hij voor Eufoda het integrale pianowerk op van Schönberg, Berg en Webern.

ANNELIES VAN PARYS

MEDITATION FOR DOUBLE WOODWIND QUINTET

I Solisti del Vento olv. Filip Rathé

Annelies Van Parys

Annelies Van Parys (*1975) behaalde in 1998 haar meestergraad voor piano in de klas van Johan Duijck en een jaar later voor compositie in de klas van Luc Brewaeyts. In 2001 was ze een van de tien geselecteerde componisten voor het internationale compositieseminarie van het Ictus-ensemble in Brussel. Annelies Van Parys kreeg de prijs hedendaagse muziek Vlaanderen/Québec 2001 voor het werk Phrases V. Ze schreef de muziek voor Maanvis, een poëtische animatiekortfilm van Isabel Bouttens die voor heel wat festivals in binnen- en buitenland geselecteerd werd

en die de eervolle vermelding voor animatiefilm kreeg in de kortfilmcompetitie van het Filmfestival van Vlaanderen, Gent 2003. In maart 2004 werd haar de prijs Jeugd en Muziek voor Compositie toegekend. Annelies Van Parys is werkzaam als lerares piano aan het Stedelijk Conservatorium van Brugge en lector muziek aan de Arteveldehogeschool te Gent.

Meditation - Annelies Van Parys

"Meditation is een eendelig werk voor dubbel blaaskwintet. Het werk werd geschreven voor I Solisti del Vento in het kader van music@venture 2005. Met dit werk probeer ik aan te sluiten bij de 20ste eeuwse muziek van Jonathan Harvey, curator van music@venture 2005. Zowel door het gebruik van spectrale elementen (niet enkel het klassieke spectrale veld, maar ook dat van een klok) als door de referentie naar meditatie, gezien Harvey's voorliefde voor het Boeddhisme. Meditation werd opgebouwd rond het klankspectrum van een klok. De klok (of bel of gong) is in veel religies diegene die oproept tot inkeer, tot bezinning, tot meditatie. Al wie evenwel ooit ernstige pogingen tot meditatie ondernomen heeft, weet hoe moeilijk het is om geconcentreerd te blijven. Allerlei gedachten verdringen zich om je zo snel mogelijk uit je bezinning te krijgen. Hoewel de muziek niet programmatisch werd gedacht, is ze een weergave geworden van het constante gevecht tussen de (akkoordische) sereniteit waarvoor de klok symbool staat enerzijds en de (melodische) afleidingen anderzijds. Verticaliteit versus horizontaliteit of het gevecht om boven de aardse verlangens uit te stijgen." (Annelies Van Parys)

I Solisti del Vento

I Solisti del Vento is een blazersensemble dat kan terugblikken op een rijk verleden. Het werd opgericht in 1987 in de schoot van het toenmalige Nieuw Belgisch Kamerorkest onder de naam "Die Harmonie". Vanaf 1996 kon het ensemble een autonome en professionele structuur uitbouwen onder de bezielende leiding van artistiek en zakelijk leider Francis Pollet. De artistieke ideologie bestaat erin de rijke blazersliteratuur voor het voetlicht te brengen. Zo beperkt I Solisti del Vento zich niet tot het klassieke octet of het meer 20ste-eeuwse dixtuor, maar exploreert het ensemble het boeiende blazersrepertoire van Mozart tot nu en presenteert het drie eeuwen cultureel erfgoed. Om dit te realiseren organiseert I Solisti del Vento zich als een flexibel blazersensemble, met een kern van 18 musici (blazers + piano, percussie en contrabas), waarvan de samenstelling van zowel de bezetting als het instrumentarium, gewijzigd of uitgebreid kan worden afhankelijk van de programmatie. I Solisti del Vento was te gast op zowat alle belangrijke podia in België en verzorgde tal van creaties en radio-opnames. Het ensemble was bij voorbeeld sinds het ontstaan van het festival in 2001, te gast op iedere editie van music@venture in Antwerpen. Ook het Festival van Vlaanderen en Klara zijn trouwe gastheren voor de blazers. Buiten de grenzen krijgt I Solisti del Vento meer en meer bekendheid. Zo concerteerden zij veelvuldig in Europa en waren daarbuiten te gast in Brazilië. In het recente verleden dirigeerden Philippe Herreweghe, Lucas Vis,

Paul Hillier, Etienne Siebens, Ivan Meylemans en Hervé Niquet het ensemble. Geregeld musiceert I Solisti del Vento in dialoog met gerenommeerde solisten, ensembles of koren zoals sopraan Claron Mc Fadden, pianisten Michel Béroff en Jean-Claude Vanden Eynden, het Quatuor Danel, het Spiegel Strijkkwartet, het Nieuw Ensemble, het Collegium Vocale Gent en het Vlaams Radio Koor. Naast deze kerntaak wil het ensemble interessante en uitdagende confrontaties met andere kunsttakken en -disciplines aangaan. In de eerste plaats om de waarde van blazersmuziek uit te dragen naar andere horizonten. In de tweede plaats omdat het ensemble gelooft in de steeds evoluerende creativiteit en de inspirerende artistieke spanning die van dergelijke ontmoetingen uitgaat, zowel voor uitvoerder als luisteraar. In het Mozartjaar 2006 bracht I Solisti del Vento de opera's 'Le Nozze di Figaro' van W.A. Mozart - in samenwerking met Theater Transparant en auteur Stefan Hertmans - en 'Don Giovanni' van W.A. Mozart - in samenwerking met Figurentheater Taptoe en Jeugd en Muziek Vlaanderen - onder de titel Don G. In 'Olek Schoot een Beer' vertolkt I Solisti del Vento, samen met auteur en verteller Bart Moeyaert, de muziek van Wim Henderickx. In 2008 presenteert I Solisti del Vento een eigentijdse muziektheaterversie van Wagners 'Fliegende Holländer', een coproductie met Theater Taptoe. Hedendaagse muziek en research tenslotte maken ook deel uit van de opdracht van het ensemble. Via een aantal thema's en door het geven van opdrachtcomposities wil I Solisti del Vento de vinger aan de pols van de actuele muziek houden. Onder de noemer 'research' neemt het ensemble ieder seizoen een interessant componist onder de loep. In december 2008 staat een tweedaagse rond Olivier Messiaen op het agenda: concerten, lezingen, workshops en musicologisch onderzoek zullen een globaal beeld geven van de Franse componist. Sinds september 1999 is I Solisti del Vento Blazersensemble in Residentie aan het Koninklijk Vlaams Conservatorium Antwerpen. In het kader van het 'Gouden Vleugels'-project werd I Solisti del Vento in februari 2002 verkozen tot laureaat van de KBC-Muziekprijs. Hierdoor fungeerde het een jaar lang als mentorensemble voor de jonge, beloftevolle jazzformatie 'High Voltage Sextet'. Deze samenwerking werd bekroond met de Klara Tandem Trofee 2003. Mede dankzij de structurele steun van de Vlaamse Gemeenschap is I Solisti del Vento uitgegroeid tot een toonaangevend blazersensemble en een vernieuwende factor binnen het Vlaamse muziekgebeuren.

Filip Rathé

Filip Rathé behaalde Eerste Prijzen voor piano, kamermuziek, fuga en koordirectie aan het Koninklijk Muziekconservatorium van Gent. Verder volgde hij koordirectie bij Laszlo Heltay en Pierre Cao en behaalde het diploma van licentiaat in de musicologie aan de Rijksuniversiteit Gent bij prof. H. Sabbe. Op dit ogenblik geeft hij muzikanalyse, literatuur hedendaagse muziek en kamermuziek voor ensemble aan de Hogeschool Gent en muzikanalyse en hedendaags ensemble aan de Hogeschool Antwerpen. Tussen 1992 en 2001 dirigeerde hij het koor De Tweede Adem dat zich toelegt op de uitvoering van hedendaagse muziek. Filip Rathé is stichtend lid van het Spectra Ensemble.

Als pianist en dirigent trad hij op in Europa en Zuid-Amerika en realiseerde verscheidene cd's en tal van radio-opnames. Als gastdirigent werkte hij o.a. samen met het Symfonieorkest van Vlaanderen, het Vlaams Radiokoor, het Collegium Instrumentale Brugense, I Solisti del Vento, het Hermesensemble en het Aquarius Ensemble. Daarnaast realiseerde hij als opnameleider meer dan 150 cd-opnames voor verschillende labels. Als componist schreef hij o.a. werken in opdracht van het vocaal ensemble Ex Tempore, het Collegium Instrumentale Brugense, het Amsterdams Koor (ASKO).

I Solisti del Vento olv. Filip Rathé

Frank Hendrickx fluit

Daniëlla Leleu fluit

Luk Nielandt hobo

Korneel Alsteens hobo

Vlad Weverbergh klarinet

Nele Delafonteyne klarinet

Francis Pollet fagot

Geert Philips fagot

Rik Vercruyse hoorn

Alex Van Aeken hoorn

UITREIKING PRIJS VLAANDEREN-QUÉBEC

door **Chistos Sirros**, algemeen afgevaardigde van Québec te Brussel

De prijs Vlaanderen-Québec werd opgericht in 1988 binnen het culturele akkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en de regering van Québec. Aanvankelijk was het een prijs die werd uitgereikt aan afwisselend een Quebecse uitvoerder en een Vlaamse componist. In 2000 werd de prijs hervormd tot een compositieprijs, opnieuw beurtelings uitgereikt aan een Vlaamse of een Quebecse componist. Bovenop de financiële honorering kreeg de componist de kans het werk te laten uitvoeren in het partnerland waardoor de relatie tussen de beide muziekscènes jaar na jaar werd onderhouden. Dit leidde verschillende keren tot vruchtbare resultaten zoals nieuwe projecten of compositieopdrachten. Sinds een aantal jaar stond Muziekcentrum Vlaanderen in opdracht van de Vlaamse gemeenschap in voor de praktische organisatie van deze prijs. Kunstencentrum Vooruit verzorgde de concertproductie. Tijdens de jurering van de editie 2006 werd onder impuls van ISCM-Vlaanderen en Muziekcentrum Vlaanderen gebrainstormd over een nieuwe formule, waarmee men de mogelijkheden van de uitwisselingen verder zou kunnen verbreden. Ondertussen heeft het kabinet cultuur van de Vlaamse Gemeenschap echter beslist de prijs af te schaffen. De uitreiking van de prijs tijdens de ISCM-dag is dus momenteel de laatste in de twintigjarige geschiedenis van deze culturele uitwisseling. Toch blijft ISCM-Vlaanderen uitkijken naar een nieuw perspectief zodat de band met Québec niet verloren gaat.

Overzicht van de laureaten

- 1988 Lise Daoust (fluit) Québec
- 1989 Luc Brewaeys (componist) Vlaanderen
- 1990 Frank Nuyts (componist) Vlaanderen
- 1991 Louise Bessette (piano) Québec
- 1992 Wim Hendrckx (componist) Vlaanderen
- 1993 Claude Lamothe (cello) Québec
- 1994 Jan Van Landeghem (componist) Vlaanderen
- 1995 Marc Couroux (piano) Québec
- 1996 Peter Swinnen (componist) Vlaanderen
- 1997 Pauline Vaillancourt (sopraan) Québec
- 1998 Martin Valcke (componist) Vlaanderen

Na vernieuwing van de formule:

- 2000 André Ristic (Québec) 'Vers' (fluitoctet)
- 2001 Annelies Van Parys (Vlaanderen): 'Phrase V' (gitaar, piano, percussie, harp)
- 2002 Matthew Rizzuto (Quebec): '8g' (viool, cello en piano)
- 2003 Petra Vermote (Vlaanderen): 'Tsjizj': (sopraan & ensemble)
- 2004 Yannick Plamondon (Québec): 'Autoportrait sur Time Square'
- 2005 geen prijs uitgereikt
- 2006 Analia Lugdar (Québec) 'Le chêne et le roseau' (ensemble)

OVERZICHT VAN DE CALL FOR WORKS 2006 EN 2007

1. CALL FOR WORKS 2006 (OPROEP 13 MAART 2006)

Inzendingen: 30 (2 strijkkwartetten, 4 solowerken, 3 voor koor, 13 kamermuziek/ensemble, 3 (strijk)orkesten (met solist), 5 werken maken gebruik van elektronica)
Jury: 6 mei 2006 (voorzitter André Laporte, Luc Brewaeys, Luc Van Hove, waarnemer Luk Vaes)

Kwaliteitslabel:

- > LOW voor rec., fl, kl, tba, tb, vco, cb, el gt, 2 pi, 2 perc, electronics van Serge Verstockt (2005)
- > Meditation voor dubbel blaaskwartet van Annelies Van Parys (2005)
- > String Quartet van Bram Van Camp (2004)
- > Techno Park voor kl, el. gt, el. 6str gt, acc, perc, pi, electronics van Stefan Van Eycken (2004)
- > Canção de Vidro voor 16 stemmen van Filip Rathé (2004)
- > Concerto for recorder, strings and harpsichord van Annelies Van Parys
- > Memory Space #2 voor rec, e-gitaar, percussie, piano, contrabas en elektronica van Stefan Prins (2006)

Inzending WMD Hong Kong (2007):

- > Canção de Vidro voor 16 stemmen van Filip Rathé (2004)
- > Concerto for recorder, strings and harpsichord van Annelies Van Parys (2005)
- > Memory Space #2 voor rec., e-gitaar, percussie, piano, contrabas en elektronica van Stefan Prins (2006)

2. CALL FOR SCORES 2007 (OPROEP: 19 DECEMBER 2006)

Inzendingen: 24 (2 strijkkwartetten (1 met tape), 5 solowerken, 4 met stem, excl. 1 voor koor, 12 kamermuziek/ensemble, 1 voor orkest, 1 voor strijkorkest, 2 voor slagwerk ensemble) Jury: 26 januari 2007 (voorzitter Frederic Rzewski, Jacqueline Fontyn, Kaat De Windt, Walter Hus, waarnemers Luk Vaes en Katrien Van Remortel)

Kwaliteitslabel:

- > Hidden Eternity voor fl, hb, kl, pi4h, harmonium, 2 perc, 2Vn, Va, Vc, Cb; van Chong Kee Yong (2006)
- > Equinox voor piano solo van Boudewijn Cox (2002)
- > Dedicatio voor piano solo van Kris Defoort (2005-2006)
- > Das Utopias voor 17 strijkers van Filip Rathé (2002)
- > Dubbelstuk voor automatic player piano & musicians playing in the piano van Hans Roels (2003-2004)
- > Sinong Tao Kaya voor stem, perc, tin whistle, wind chimes van Gwendolyn Sommereyns (2004)
- > Kinder-lyck voor sp, fl, perc van Hans Van Daele (2006)
- > Adaese voor 4 slagwerkers van Bert Van Herck (2006)
- > 7 Chansons voor gemengd koor van Bert Van Herck (2006)
- > First Symphony "Carillon" voor symfonisch orkest van Annelies Van Parys (2006)
- > La Hora de la Luz voor contratenor, ensemble en live electronics van Bart Vanhecke (2005)
- > Amanecia voor fl,kl, hn, gt, perc, pi, vi, va, vc, cb van Petra Vermote (2003)

Inzending WMD Vilnius (2008)

- Memory Space # 2 voor blokfluit, e-gitaar, percussie, piano, contrabas en elektronica van Stefan Prins
- Canção de Vidrio voor Koor van Filip Rathé
- Das Utopias voor 17 strijkers van Filip Rathé
- Dubbelstuk met playerpiano van Hans Roels
- 7 Chansons voor gemengd koor van Bert Van Herck

3. CALL FOR SCORES 2008

Juryvoorzitter: Jean-Luc Fafchamps
Jurering voorzien op 30 januari 2008

ANALIA LLUGDAR LE CHÊNE ET LE ROSEAU FOR 8 FLUTES AND CELLO

(Laureate Prijs Vlaanderen – Québec)

I Solisti del Vento en Jan Sciffer olv. **Francis Pollet**

Analia Llugdar

De Argentijnse Analia Llugdar (°1972) woont in Montréal en behaalde er een meestertitel en een doctoraat in de muzikale compositie. Als beursstudente van de 'Conseil des arts et des lettres du Québec' componeerde ze verschillende stukken voor uiteenlopende ensembles in Montréal: het Nouvel Ensemble Moderne, de 'Jeunesses Musicales du Canada' en het Symfonisch Orkest van Laval.

Le Chêne et le Roseau

Doordat het gebaseerd is op een fabel van Jean de la Fontaine, baadt deze compositie in een Franse sfeer. Het werk onderscheidt zich door een ongewone en gedurfde instrumentatie voor acht fluiten en een cello. Het ludieke karakter van het werk zorgt er echter voor dat het perfect thuishoort in de traditie van de blazersmuziek. Tegelijkertijd wordt een zeer eigen muzikaal discours ontwikkeld en heeft het werk een uiterst interessante structuur. Ook de solo voor cello viel zeer in de smaak bij de jury die was samengesteld uit de componisten Petra Vermote, Wim Henderickx en André Hamel, fluitiste Claire Marchand en fagottist Francis Pollet.

I Solisti del Vento

I Solisti del Vento speelt als blazersensemble in op de eigentijdse ontwikkelingen in de muziekwereld. Via een aantal thema's wil het de vinger aan de pols van de actuele muziek houden. Niet alleen de directe confrontatie met de luisteraar in de concertzaal, maar ook het denken en reflecteren over deze muziek is een vaste richtlijn in de programmatie van het ensemble. I Solisti del Vento geeft de kans aan componisten van eigen bodem om in de 21e eeuw het specifieke klankspectrum van een blazersensemble te verkennen en te verrijken. Het ensemble vindt het geven van compositieopdrachten met het oog op de vernieuwing en de exploratie van het rijke repertoire, een belangrijke taak. Het gaat daarbij niet enkel om componisten die reeds een markante plaats innemen in het actuele muziekgebeuren, maar ook om jonge en minder bekende componisten, die een belangrijke bijdrage tot het muzikale landschap kunnen leveren.

Francis Pollet

Francis Pollet is verbonden aan het Conservatorium Antwerpen als lid van de artistieke directie, als coördinator houtblazers en als docent fagot. Hij is artistiek leider van het blazersensemble I Solisti del Vento, waarvan hij ook zelf deel uitmaakt. Daarnaast is hij regelmatig actief als solofagottist bij verschillende ensembles en orkesten.

I Solisti del Vento olv. **Francis Pollet**

Jan Sciffer cello

Gudrun Bourel piccolo

Els Weckx piccolo

Katrien Gaelens fluit

Daniëlla Leleu fluit

Frank Hendrickx altfluit

Femke Van Leuven altfluit

Frauke Deschacht basfluit en fluit

Katlijn Sergeant basfluit en fluit

Met bijzondere dank aan Lemca musical instruments

FILIP RATHÉ DAS UTOPIAS FOR 17 STRINGS

WHAM Ensemble olv. **Filip Rathé**

Filip Rathé

Filip Rathé behaalde Eerste Prijzen voor piano, kamermuziek, fuga en koordirectie aan het Koninklijk Muziekconservatorium van Gent. Verder volgde hij koordirectie bij Laszlo Heltay en Pierre Cao en behaalde het diploma van licentiaat in de musicologie aan de Rijksuniversiteit Gent bij prof. H. Sabbe. Op dit ogenblik geeft hij muziekanalyse, literatuur hedendaagse muziek en kamermuziek voor ensemble aan de Hogeschool Gent en muziekanalyse en hedendaags ensemble aan de Hogeschool Antwerpen. Tussen 1992 en 2001 dirigeerde hij het koor De Tweede Adem dat zich toelegt op de uitvoering van hedendaagse muziek. Filip Rathé is stichtend lid van het Spectra Ensemble. Als pianist en dirigent trad hij op in Europa en Zuid-Amerika en realiseerde verscheidene cd's en tal van radio-opnames. Als gastdirigent werkte hij o.a. samen met het Symfonieorkest van Vlaanderen, het Vlaams Radiokoor, het Collegium Instrumentale Brugense, I Solisti del Vento, het Hermesensemble en het Aquarius Ensemble. Daarnaast realiseerde hij als opnameleider meer dan honderdvijftig cd-opnames voor verschillende labels. Als componist schreef hij o.a. werken in opdracht van het vocaal ensemble Ex Tempore, het Collegium Instrumentale Brugense, het Amsterdams Koor (ASKO).

Das Utopias

Das Utopias is een werk uit 2002 voor zeventien solostrijkers. Het openingsmotief van de derde act van Wagners Tristan en Isolde als metafoor voor duisternis en verlangen? Een zucht motief? Eén akkoord dat versmelt met zijn eigen transposities op zoek naar een monochrome spanning. Een stroboscoop. Een gedicht van de Brazilaanse schrijver Mario Quintana als leidraad.

,Over Utopiëen schrijft Filip Rathé:

“Wanneer de dingen onbereikbaar zijn, zeg dan:

Dit is geen motief om ze niet te willen.

Hoe duister zouden de wegen zijn, als er niet

De magische aanwezigheid van sterren was.”

WHAM Ensemble

In het voorjaar van 2004 werden er in Conservatorium Antwerpen twee werkgroepen opgericht om specifieke aandacht te besteden aan domeinen uit de muziekgeschiedenis en -praktijk die in de opleiding Muziek te weinig of niet gestructureerd aan bod komen. Het gaat om enerzijds de Werkgroep Oude Muziek (WOM) en anderzijds de Werkgroep Hedendaagse & Actuele Muziek (WHAM). Binnen beide werkgroepen worden elk academiejaar verschillende pedagogische en/of artistieke projecten uitgewerkt, waarin de verwevenheid tussen onderzoek en artistieke praxis een evidentie is. In de eerste plaats worden binnen WHAM werken uitgevoerd die voortkomen uit de compositieklass. Daarnaast wordt er ook jaarlijks een WHAM Ensemble opgericht dat een selectie aan interessante actuele composities bestudeert qua uitvoeringspraktijk en specifieke stijl en deze uitvoert. Ook worden er rond een bepaalde thema's of bepaalde componisten, rakend aan hedendaagse muziek, kleinere kamermuziekformaties gevormd.

WHAM Ensemble olv. Filip Rathé

Jennifer De Keersmaecker viool

Julie Van Buggenhout viool

Astrid Bossuyt viool

Liesbet Jansen viool

Nikki Verlinden viool

Lily Moons viool

Maria Lukova viool

Alice Kuze Kipper viool

Floris Uytterhoeven viool

Katarzyna Tekielska altviool

Florian Peelman altviool

Julie Bastin altviool

Gert-Jan Verbueken cello

Joyce Kuipers cello

Sigi Tooten cello

Elleen Vanherpe contrabas

Reinhardt Vanderschaeghe contrabas

SERGE VERSTOCKT LOW

Champ d'Action olv. **Jaan Bossier**

Serge Verstockt

Serge Verstockt studeerde notenleer en geluidstechniek aan het Conservatorium van Brussel. In deze periode volgde hij gelijktijdig cursussen beeld en geluidsmontage aan het RITS. Na zijn studies aan het Brussels conservatorium volgde hij les aan het conservatorium van Antwerpen bij klarinettist Walter Boeykens. Hij behaalde er een eerste prijs voor notenleer en klarinet. Aan de SEM-studio (Studio voor Experimentele Muziek) van Joris Delaet kwam hij in contact met de elektronische klankmanipulatie. Van 1983 tot 1985 studeerde hij aan het 'Instituut voor Sonologie' te Utrecht bij Gottfried Michael Koenig. Koenig is een pionier op het vlak van de computerondersteunde compositie. Hij bracht Serge Verstockt in contact met de formele compositiepraktijk en toonde hem de mogelijkheden van de informatica. Deze elementen zullen voor heel zijn oeuvre van belang zijn. Verstockt wordt een sterke verdediger van de computerondersteunde compositie. In 1985 organiseerde hij onder meer de 'Elektronische Muziekdagen Antwerpen'. Verstockt was toen als docent verbonden aan het conservatorium van Arnhem. Ook op uitvoerend vlak was Verstockt actief, o.a. met het SEM Ensemble. In België bestond op dat moment een groot tekort aan professionele ensembles die de hedendaagse muziek wilden uitvoeren. Om hieraan tegemoet te komen richtte hij in 1988 het ensemble Champ d'Action op. Het ensemble vertolkte heel wat Vlaamse hedendaagse muziek die voordien moeilijk aan bod kwam. De muziek van Karel Goeyvaerts werd niet alleen uitgevoerd, maar ook op cd gezet door Champ d'Action. In 1997 trok Verstockt zich echter officieel terug als artistiek leider. Hij bleef wel nauw verbonden aan het ensemble als componist en kreeg compositieopdrachten van 'Antwerpen, Stad aan de stroom', 'Ipem', 'de Singel', 'Antwerpen 93' en 'November Music'. Van 1997 tot 1999 was Verstockt 'junior fellow' van de KBC-leerstoel Nieuwe Muziek (musicologie, K.U.Leuven). In 2003 werd hij opnieuw artistiek leider van Champ d'Action. Sedertdien kreeg hij verscheidene nieuwe opdrachten via Festival van Vlaanderen, Stad Antwerpen, Wien Modern, Artefact Festival, Music@venture, Ars Musica ea. Zijn werk 'Voder' werd in het najaar 2006 bijzonder goed onthaald op het internationaal gerenommeerde festival Wien Modern. In dit werk integreerde Verstockt vliegende luidsprekers die ook als installatie getoond werden tijdens de festivals Artefact in Leuven en Ars Musica in Brussel. Het jaar daarop toerde hij met Jan Fabre en Troubleyn met de productie 'Requiem für eine Metamorphose' waarvoor hij de muziek schreef. Deze productie ging in première op de Salzburger Festspiele 2007. In het najaar 2007 ging vervolgens zijn stuk 'Drie' voor Slagwerkgroep Den Haag en Champ d'Action in première tijdens het music@venturefestival in de Singel. Het werk werd zeer goed onthaald en zal deze maand nog een keer te horen zijn in het Kaaitheater in Brussel (29 januari 2008). In 2008 schrijft Verstockt een nieuw stuk voor het saxofoonkwartet Blindman en Champ d'Action. Hij wordt ook centrale Vlaamse componist in November Music 2008. In dit kader zal o.m. zijn compositie voor symfonisch orkest 'le

pouvoir du temps' uitgevoerd worden door het Vlaams Radio Orkest in Gent en in Den Bosch (NI) alsook het stuk 'Drie' met Champ d'Action.

LOW

LOW is een stuk voor ensemble en elektronica van Serge Verstockt. Hij schreef dit werk in opdracht van het music@venture festival in 2005. Door een speciaal ontworpen computersysteem worden de klanken in tijd en ruimte getransformeerd zodat, via verschillende luidsprekers die rondom het publiek staan opgesteld, een nieuwe tijd-ruimte-ervaring wordt geconstrueerd. Verplaatsingen in ruimte en tijd vormen een wezenlijk onderdeel van het compositieproces. Het akoestische fenomeen van verschiltönen vormt de harmonische basis van LOW. Twee gelijktijdig klinkende tonen genereren een nieuwe toon, die de verschilfrequentie is van de eerste twee. Niet zozeer de wereld van de boventonen, maar die van de ondertonen vormt het harmonische fundament van LOW. De verschiltönen lijken zich af te spelen binnen het hoofd van de luisteraar – in 'ear localisation' – om dieper af te zakken naar een haast lijfelijke gewaarwording.

Champ d'Action

Champ d'Action werd in 1988 opgericht door componist Serge Verstockt. Op dat moment kwam de hedendaagse muziek in Vlaanderen maar moeizaam aan bod. De muziek van Vlaamse componisten - waaronder de internationaal gewaardeerde Karel Goeyvaerts - werd in eigen land zelden uitgevoerd. De voortdurende aandacht voor het werk van Vlaamse componisten resulteerde in verschillende creaties en in het opzetten van een cd-reeks rond het werk van Karel Goeyvaerts in samenwerking met de K.U.L. Daarnaast werden belangrijke werken van buitenlandse componisten geïntroduceerd en internationale creatieopdrachten gegeven om het werk van eigen bodem in een kritische en artistiek veeleisende context te plaatsen. Antwerpen '93, Culturele Hoofdstad van Europa, betekent een belangrijke stap in de ontwikkeling van Champ d'Action. Onder impuls van dat jaar worden belangrijke creatieopdrachten gegeven (o.a. aan de Finse componiste Kaija Saariaho) en wordt een cd uitgebracht met creaties van Vlaamse componisten. Later start Champ d'Action ook een eigen cd-reeks (cd-a) op voor een experimenteel werk en komt er een samenwerking met het Amerikaanse cd-label Mode Records tot stand. De eerste cd is gewijd aan Kaija Saariaho en wordt internationaal lovend (o.a. 4 sterren van de BBC) onthaald. Enkele hoogtepunten van de afgelopen jaren waren een samenwerking met Irvine Arditti (deSingel 2000), de uitvoering van het acht uur durende Heiliger Dankgesang Kwartet van Dick Raaijmakers op het Holland Festival en de samenwerking van componist Serge Verstockt en architect Werner Van dermeersch die resulteerde in tien openluchtvoorstellingen van Screens tijdens de Zomer van Antwerpen. Screens werd in 2002 in een gereviseerde versie vertolkt in het Concertgebouw in Brugge in het kader van Format en Brugge 2002. In 2004 schreef Champ d'Action een nieuw elektronisch programma voor de uitvoering van Quando Stanno Morendo, diario Polacco 2° van Luigi Nono

en bracht dit werk samen met Josse De Pauw, die zelf een Nederlandse bewerking van de teksten maakte. In datzelfde jaar bereikte Champ d'Action een breed publiek met zijn Klokkenproject, een werk van Serge Verstockt voor stadsbeiaarden, dat te horen was op de Grote Markt in Antwerpen. Opvallende projecten in 2005 waren onder meer het Groot Minimal Project in het kader van het Klarafestival in samenwerking met Collegium Vocale en een Minimal project in samenwerking met Slagwerkgroep Den Haag. In het najaar 2006 bracht Champ d'Action een concert met Vlaamse creaties in het Wien Modern Festival, verschillende uitvoeringen van Hallucination City van Glenn Branca en een integrale uitvoering van de opera Hildegard in Musica Sacra. Naast de structurele samenwerking met partners als MuHKA, Slagwerkgroep den Haag en choreograaf Marc Vanrunxt, werd Champ d'Action vanaf het seizoen 2006-2007 'ensemble in residentie' in deSingel in Antwerpen. Samen met het internationaal Kunstencentrum en het Conservatorium van Antwerpen werkte het ensemble een ambitieus participatie project uit rond uitvoeringspraktijk, compositie en gebruik van elektronica in de hedendaagse muziek. Centrale gast in dit Laboratoriumproject was de legendarische Sloveense componist Vinko Globokar die ook zelf de workshops voor het slotconcert leidde. In ditzelfde kader werd eveneens samengewerkt met de Britse componist Richard Barrett. In augustus 2007 was Champ d'Action te gast op de Salzburger Festspiele en de Ruhr Triënnale met de nieuwe productie van Jan Fabre en Troubleyn, 'Requiem für eine Metamorphose' waarvoor Serge Verstockt de muziek schreef. In het najaar 2007 stond een nieuwe coproductie met Slagwerkgroep Den Haag op het programma met 3 creaties: van de Russische componist Dmitri Kourliandsky, de Nederlands-Cypriotische Yannis Kyriakides en van Serge Verstockt. Enkele in het oog springende toekomstprojecten zijn een groot project rond de componisten Raphael Cendo en Mauro Lanza in Flagey in het kader van ARS MUSICA (april 2008), een samenwerking met het saxofoonkwartet Blindman rond de muziek van James Tenney (najaar 2008), het project Power Flower (mei 2008) met oa. installaties en muziek van John Cage, Jimi Hendrix, een nieuwe editie van TIME CANVAS in MuHKA en MuHKA_media (augustus 2008), een tournee met Einstein on the Beach van Phil Glass in samenwerking met Collegium Vocale (september-oktober 2008), een groot project met enkel creaties in het Transit festival in Leuven (oktober 2008), een nieuwe editie van Laboratorium in samenwerking met Conservatorium Antwerpen en deSingel (schooljaar 2008-2009), een samenwerkingsproject met het multimediale theatergezelschap CREW van Eric Joris (2009), Voix instrumentalisée (een groot samenwerkingsproject met FvVI Gent) e.a. Vanaf januari 2008 zal Champ d'Action het gitaarkwartet ZWERM (Matthias Koole, Toon Callier, Johannes Westendorp en Kobe Van Cauwenberghe) als producent ondersteunen. Dit is het eerste van een aantal jonge ensembles die Champ d'Action in de toekomst artistiek en zakelijk zal ondersteunen. Champ d'Action wordt structureel betoelaagd door de Vlaamse Gemeenschap en ontvangt subsidies voor de jaarwerking van de Stad Antwerpen. Champ d'Action is ensemble in residence in deSingel.

Champ d'Action olv. Jaan Bossier

Tomma Wessel blokfluiten

Sabine Warnier fluit

Vlad Weverbergh klarinet

Arne Deforce cello

Matthias Koole gitaar

Tom Verschoore trombone

Fabian Coomans de Brachène keyboard

Sara Picavet keyboard

Marcel Andriessen percussie

Elyssa Shalla percussie

Lode Leire contrabas

Kristof Falise tuba

Maarten Buyl elektronica

Champ d'Action © Bart Verstockt

deSingel
Internationale Kunstcampus

